

PIRMAS SKYRIUS

ČIKAGA

Ižengus pro Čikagos jungtinės stoties duris atrodė, kad Ąatsidūrei katedroje. Harisonas Bekas su dėde Natanieliu Bredšo įtempė vidun savo lagaminus, nusipurtė nuo paltų lietu ir sustojo pasigrožėti kvapą gniaužiančia milžiniškos marmuro salės didybe.

– Tarsi rūmai, biblioteka ir bažnyčia viename, – tarė Halas žvalgydamasis aplink.

– Žymus objektas, – pritarė dėdė Neitas. – Verta aplankyti, net jei neketini keliauti traukiniu. Kadaisė čia, ant šių laiptų, – parodė, – filmavo susišaudymą iš garsaus filmo apie gangsterius.

Halas, pamėginęs įsivaizduoti baltas grindis, nutaškyltas netikru krauju, nusipurtė.

– O kur traukiniai?

– Po žeme, – atsakė dėdė Neitas. – Traukiniai į peronus įsliuogia po miestu nusidriekusiais tuneliais.

Anądien Halas važiavo „L“ – Čikagos metro – traukiniais, kurie dundėjo tarp dangoraižių virš gatvių nutiestais tiltais. Jis nusijuokė.

– Metro ant kojūku, o traukiniai – tuneliuose!

– Būtent! – atsakė dėdė Neitas traukdamas savo lagaminą. – O dabar eime. Reikia susirasti Metropoliteno laukimo salę.

Halas, iš jaudulio gniauždamas žalvarinį turėklą, marmuriniais laiptais nulipo paskui dėdę. Šios kelionės laukė ištisas savaites. Po vasaros kelionės „Aukštikalnių sakalu“ gyvenimas atrodė monotoniškas ir nuobodus. Namuose karaliavo mažytė sesutė Elė su savo buteliukais, ašaromis ir nešvariomis sauskelnėmis, o tėvai buvo pernelyg išsekę, kad rūpintųsi linksmybėmis.

Tačiau viskas pasikeitė, kai atvyko dėdė Neitas su naujaja Halo augintine Beile. Balta, pūkuota samojedų kalytė jau buvo atsigavusi po nuotykių karališkajame traukinyje ir Halas ją išvydęs nesitvėrė džiaugsmu.

– Halai, pameni, kaip pasakojau, kad mane pakvietė keliauti per Ameriką „Kalifornijos kometa“? – paklausė dėdė Neitas, Halui su Beile voliojantis ant grindų, o mamai plikant arbatą. – Taip jau sutapo, kad kelionė numatyta per mokyklines spalio atostogas. Ką pasakysi? Pasiruošęs dar vienam nuotykiui? – paklausė žibančiomis akimis.

Halas sušuko iš džiaugsmo, Beilė amtelėjo, o Halo tėvai susirūpino dėl kainos. Tačiau dėdė Neitas primygtinai tvirtino, kad viskuo pasirūpins. Kaip žurnalistas ir kelionių knygų rašytojas, buvo paprašytas paruošti reportažą apie svarbią spaudos konferenciją, kurią rengė garsus verslininkas Augustas Reza. Bilietus apmokėjo laikraštis.

– Spalį tavo dvyliktasis gimtadienis, tiesa? – paklausė dėdė Neitas. – Laikyk tai gimtadienio dovana.

Halui teko pasidaryti pasą. Taip pat įsigijo naują piešimo knygelę bei piešimui skirtų pieštukų ir drožtuką.

Skrydis į Čikagą buvo jo pirmoji kelionė lėktuvu. Kylant į pilką Anglijos dangų apėmė netikėtas jaudulys, o po aštuonių valandų nusileidęs kitoje pasaulio pusėje, kur kepino amerikietiška saulėkaita, jautėsi sutrikęs ir suglumęs. Halas suprato, kad jam smagu matyti, per kur keliauja. Traukiniai jam patiko labiau nei lėktuvai.

Dėdė Neitas sustojo stoties laiptų apačioje ir parodė į stiklines duris tolumoje.

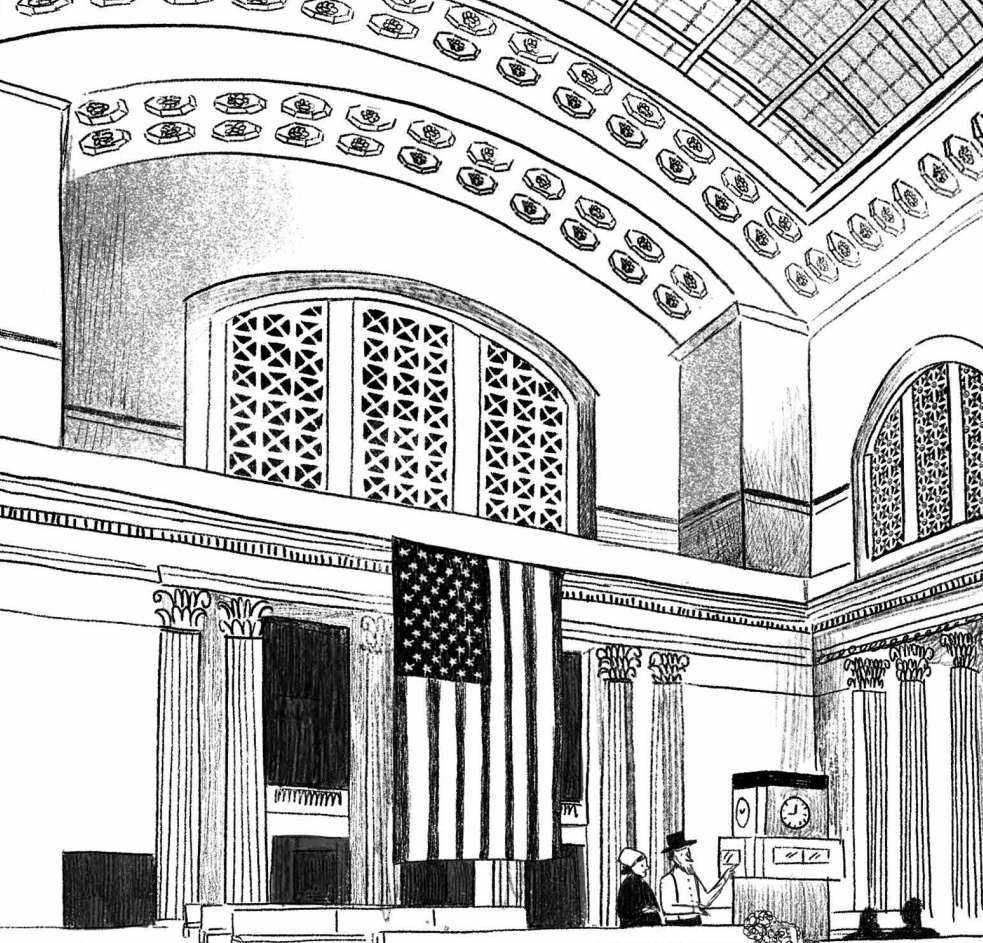
– Laukimo salė ten. Man būtų ne pro šalį išgerti kavos.

– Norėčiau nupiešti didžiąją salę, – tarė Halas.

– Tada pirmyn, laiko turime į valias. Duokš lagaminą, – paėmė jį už rankenos dėdė Neitas. – Kai baigsi, ateik pas mane. Būsiu prie karštų gėrimų.

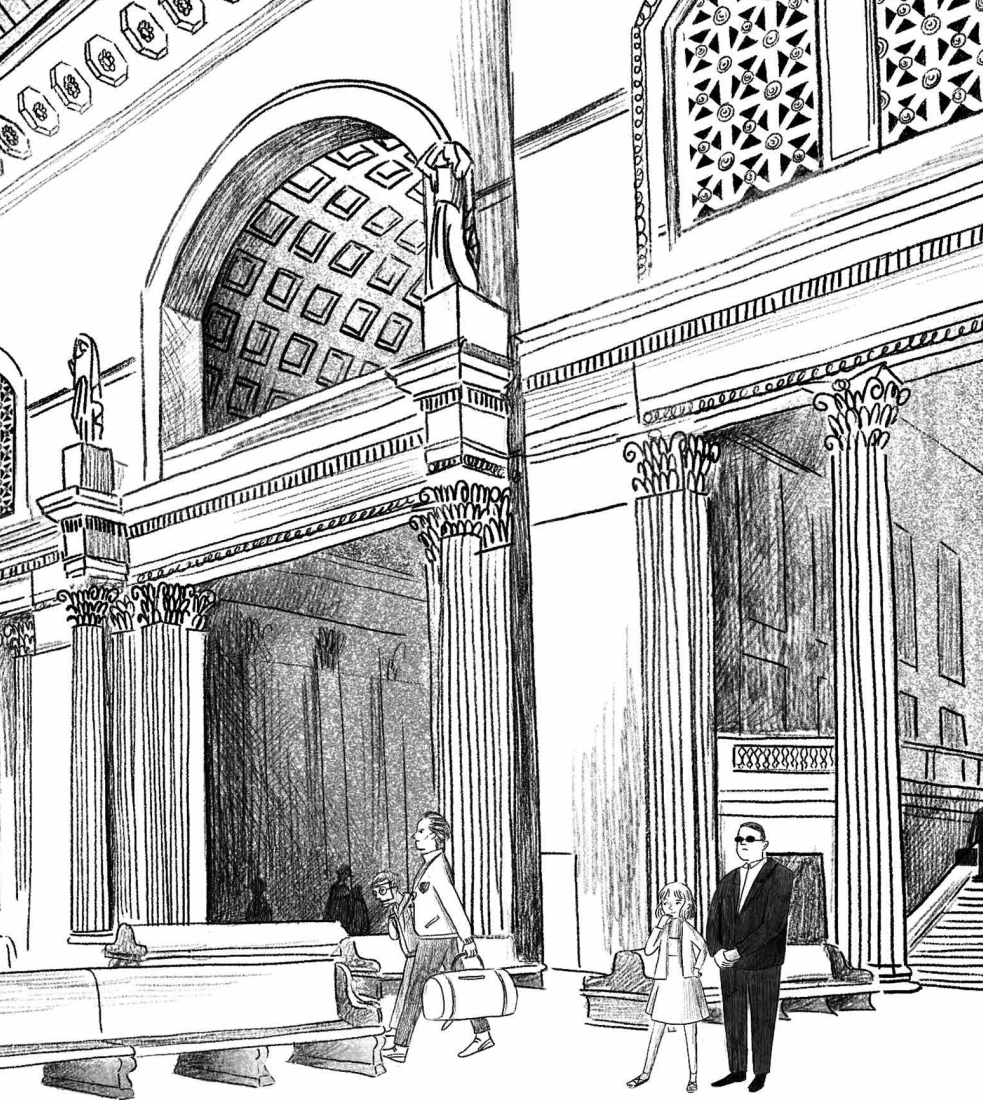
Halas, išsitraukęs piešimo knygutę ir pieštuką, apžvelgė didžiulę patalpą. Vidury lapo nupiešė cilindrą, pirmame plane – bilietų kasą. Statmenos linijos abipus jos virto korintinėmis kolonomis, laikančiomis skliautuotas lubas, nuo kurių, didumo sulig laivo bure, kabojo Amerikos vėliavos žvaigždės ir juostos.

Vyriškis sulamdytu kostiumu, nešinas portfeliu, laiptų viršuje stabtelėjo žvilgtelėti į laikrodį. Halas užfiksavo figūrą plokščiu pieštuko šonu ir nužvelgė baltas grindis. Prie bilietų kasos susibūrė amišų šeimyna. Jų kepuraitės, skrybėlės ir prijuostės jam priminė istorijos knygose matytus žmones. Įstrižomis linijomis nužymėjęs medinius suolus, nupiešė raudonplaukę moterį grindis siekiančiu

mēlynu pūkiniu
paltu. Jos pečius lyg šalis
gobē driežas. „Ar ten barzdotoji
agama?“ – svarstē Halas jā piešdamas.

Salē perējo kresnas vyras nesuderintu sportiniu kostiumu – mēlynomis kelnēmīs ir skaisčiai žaliu bluzonu. Jam iš paskos pēdino pasigailētinos išvaizdos berniukas, apsvilkēs džinsais ir raudonais marškinēliais, su ortodontine kauke

ant galvos. Porelė prasilenkė su raumeningu kostiumuotu vyriškiu tamsiais akiniais, ryžtingai žygiuojančiu per salę, ir šalia jo liuoksinčia šviesiaplauke mergaite pilku sarafanu ir rožiniu megztuku. Ji nusišypsojo berniukui su veido kauke ir pamerkė akį, bet jis nusuko žvilgsnį.

Halui žvelgiant į stiklines didžiosios salės lubas, aplink gaudžiant stoties šurmuliui, nugara perbėgo šiurpas, tarsi jo kūnas būtų antena, pagavusi paslaptinę būsimo nuotykių signalą. Jis žingtelėjo atupstas ir dar kartą apžvelgė salę.

– Ei! Žiūrėk, kur eini!

Apsisukęs Halas tiesiai prieš nosį išvydo išsprogusias pečiuito tamsiaplaukio berniukščio akis.

– Atsiprašau, nemačiau tavęs, – iškėlė savo piešimo knygelę Halas. – Piešiu didžiąją salę.

Berniukas pakreipė galvą.

– *Piešiu didžiąją salę*, – pakartojo.

Halas nesupratęs, ar iš jo šaiposi, suraukė antakius.

– Tu britas, tiesa? – smalsiai paklausė berniukas. – Pasakyk dar ką nors britiškai.

– Aš... ee... em...

– *Aš... ee... em...* – pamėgdžiojo berniukas ir matydamas sumišusį Halo veidą nusijuokė. Tada numojo ranka. – Nekreipk dėmesio. Visada taip darau. Šiandien kažkur keliausi?

Halas linktelėjo.

– Važiuosiu „Kalifornijos kometa“ iki pat Emerivilio netoli San Fransisko.

– Ei, aš irgi! – apkabino Halą per pečius berniukas. – Kaip smagu. Privalai susipažinti su mano seserimi Hedle. Ji Metropoliteno laukimo salėje, eime.

Halas per petį pakėlė akis į lenktus stoglangius.

– Bet aš norėčiau baigti...

– Tu alkanas? Nes aš mirštu badu. Laukiamajame bulvytės ir limonadai nemokami, – paplekšnojo Halui per nugarą berniukas stumdamas jį link stiklinių durų. – Išgirdusi, kaip

kalbi, Hedlė išeis iš proto. O aš, beje, Meisonas. Meisonas Moretis.

Halas droviai šypsodamasis nusileido ir įsidėjo piešimo knygelę ir pieštuką į geltonos striukės kišenę.

– O aš – Harisonas Bekas, bet visi mane vadina Halu.

– Čionai, Halai. – Meisonas jį nusivedė į laukiamąjį ir iškart pasuko prie staliuko, kur kortomis žaidė mergaitė banguotais medaus spalvos plaukais. – Ei, Hedle! Susipažink su Halu.

Hedlė apsidairė ir vienu įspūdingai mikliu mostu surinko kortas į malką. Ji vilkėjo violetinį bluzoną su gobtuvu ir baltu užrašu ant krūtinės – „Protas tiki tu, ką mato akys ir girdi ausys, – Haris Hudinis“.

– Labas, – nusišypsojo Halui. Jos dantys buvo tobuli.

– Halas – britas, – kumštelėjo ją Meisonas. – Nagi, pasakyk ką nors.

– Malonu susipažinti, – tarė Halas juste jausdamas, kaip kaista skruostai.

– *Malonu susipažinti*, – pamėgdžiojo Meisonas.

– Verčiau taip nedaryk, – sumurmėjo Halas.

– *Verčiau taip nedaryk*, – pakartojo Meisonas.

– Meisonas visus pamėgdžioja. – Rudos Hedlės akys buvo šiltos, o ji pati – draugiška. – Visi siunta, bet jis tą daro tikrai puikiai.

– Dar niekada neteko pamėgdžioti brito. – Meisonas į Halą žvelgė kaip alkanas šuo į kepsnį. – Sugalvojau – susakyk abėcėlę! Pala, man reikia diktofono. Turi būti mano balsų banke.

– Balsų banke?

– Renku balsus, kad galėčiau mokytis tarti skirtingus garsus ir nevienodai skambančius žodžius. – Meisono lūpos ėmė spaustis ir tampytis, į keisčiausias formas dėliodamos vis kitokius balsius. Jo alyvuogių spalvos oda buvo stebėtinai tampri.

– Iš mano balso tau nebus jokios naudos, – tarė Halas. – Aš šiaurietis, iš miestelio, kuris vadinasi Kru. Joks aristokratas. – Halas nenorėjo visą kelionę traukinyje būti bandomuoju triušiu parodijuotojo balso bankui.

– Kiek tau metų? – paklausė Hedlė.

– Dvylika, – atsakė Halas neprisipažindamas, kad nuo gimtadienio prabėgo dar tik trys dienos.

– Man irgi.

– O man trylika, – tarė Meisonas.

– Tikrai?

Hedlė sukikeno.

– Visi galvoja, kad Meisonas mano *jaunėlis* broliukas.

– Nieko blogo būti žemesniam, – plykstelėjo Meisonas. – Visi geriausi aktoriai žemaūgiai, o aš dar nesilioviau augęs.

Pajutęs, kad tuoj įsisiūbuos barnis, Halas pakeitė temą.

– Minėjai, kad bus nemokamų bulvyčių.

– Taip, štai čia. – Meisonas nusivedė jį prie baro, kur stovėjo dubuo, prikrautas ryškiaspalvių traškučių pakelių.

– Čia ne bulvytės.

– Bulvytės, – patikino Meisonas.

– Bulvytės yra iš bulvių.

– Būtent.

– Bulvytės karštos ir jas mirkai kečupe. Čia traškučiai.

– Jis turi omeny *bulvytes fri*, – tarė Hedlė ir čiupusi pakelį praplėšė.

– Tai *fritkes* vadinatė bulvytėmis, o *bulvytes* – traškučiais? – Meisonas papurtė galvą. – Jūsų nesuprasi.

– Amerikoje viskas supainiota, – tarė Halas imdamas pakelį traškučių. – Vakar užsisakiau picą, o atnešė pyragą!

– Mmm, formoje kepta pica, – sučepsėjo Hedlė. – Čikagos firminė.

– Štai kur tu, Halai. – Dėdė Neitas išdygo laiptų apačioje. Vaivorykšte dryžuotu megztiniu, mėlynu kostiumu ir baltutėliais sportbačiais jis minioje švietė iš tolo. – Jau susiradai draugų?

– Čia Meisonas ir Hedlė, – supažindino Halas.

– Malonu susipažinti, – paspaudė rankas dėdė Neitas. –
Aš – Halo dėdė Natanielis Bredšo.

Halas matė, kaip Meisonas be garso dėlioja lūpas: „Malonu susipažinti.“

– Keliausite „Kalifornijos kometa“? – paklausė dėdė Neitas.

– Taip, važiuojame į Rina, – atsakė Hedlė mėgindama nukreipti dėdės Neito dėmesį nuo brolio. – Tėtis ten dirba kazino.

– Ar jūsų tėvas – krupjė?

– Jis linksmintojas, – paaiškino Hedlė.

– Kaip įdomu.

– *Kaip įdomu*, – tyliai pakartojo Meisonas.

– Halai, laikas atiduoti mūsų lagaminus į bagažo vagoną, – tarė dėdė Neitas ir linktelėjo Hedlei su Meisonu. – Neabejoju, kad dar susitiksime traukinyje.

Halas atsisveikindamas pamojavo, užsimetė ant peties kuprinę ir padėjo dėdei ištempti abiejų lagaminus iš laukiamojo. Salėje gatvės muzikantas grojo saksofonu, dėdė Neitas stabtelėjo pasimėgauti muzika, o Halas greitai išitraukė piešimo knygelę. Piešiniui pabaigti jam reikėjo vos kelių minučių. Greitai apmetė muzikantą su instrumentu ir besiklausantį dėdę. Dainai pasibaigus, dėdė Neitas į muzikanto instrumento dėklą įmetė kelias dolerių kupiūras.

– Ar mokate groti „Pinigų lietų“?

– Žinoma, – atsakė muzikantas, lūpomis suvilgė saksofono liežuvėlį ir užgrojo.

Muzika lydėjo juos visą kelią iki bagažo registracijos langelio. Paskui dėdę kulniuodamas per salę Halas troško būti toks kaip jis. Dėdė Neitas, regis, visur jautėsi kaip namie.

Atidavęs mažytėmis spynėlėmis užrakintus lagaminus dėdė Neitas stabtelėjo priešais didžiulį Jungtinių Amerikos Valstijų žemėlapi, įsidėjo rakčiukus į švarko kišenę ir ištraukė judviejų bilietus.

– Reikia išeiti per pietinius vartus į „F“ kelią. „Kalifornijos kometos“ numeris penktas.

– Kas tas „Amtrakas“? – paklausė Halas rodydamas į žemėlapi, kurio viršuje buvo užrašyta: „Amtrako“ tinklas“. Šalį raižė susikertančios raudonos linijos, žyminčios traukinių maršrutus.

– „Amtrakas“ yra Amerikos keleivinių traukinių bendrovė, – parodė į tašką žemėlapio viduryje po dideliu ežeru dėdė Neitas. – Mes esame čia, Čikagoje, – pirštu nusekė raudoną liniją į vakarus. – Keliausime per Ajovos ir Nebraskos dirbamus laukus, per snieguotus Uolinius kalnus Kolorade, Jutoje kirsime dykumą, o paskui lėksime per Siera Nevados miškus. Iš ten suksime į pietvakarius, link Kalifornijos pakrantės, ir po dviejų dienų atvyksime į San Fransiską.

Halas pakėlė akis į dėdę ir abu šyptelėjo – kaip šuoliui pasiruošę parašiutininkai.

– Eime ieškoti traukinio.